

БЕКІТЕМІН

«Тайтобе ауылының жалпы
орта білім беретін мектебі»
ҚММ мектеп директоры
Г.С. Алиева
« 02 » 09 2024ж.

КЕЛІСЕМІН

Директордың оқу ісінің
менгерушісі
К.Ш.Татиева
« 28 » 08 2024ж.

КЕЛІСЕМІН

Директордың ғылыми-
әдістемелік ісі жөніндегі
орынбасары
Г.К. Кабденова
« 28 » 08 2024ж.

**Ә/Б ОТЫРЫСЫНДА
ҚАРАЛДЫ**

Хаттама №1
Бірлестік жетекшісі
Г.Е.Каменова
« 28 » 08 2024ж.

**«Қазақстан тарихы» таңдау пәні бойынша
күнтізбелік-тақырыптық жоспары
2024-2025 оқу жылы**

Сыныбы: 9 «Ә»

Пән мұғалімі: Абдигалиева Ж.У,

ТҮСІНІК ХАТ

«Қазақстанның тарихи тұлғалары: Ұлы даланың ұлы есімдері» таңдау курсының оқу бағдарламасына арналған

Өзектілігі: Бұл таңдау курсы оқушылардың тарихи санасын қалыптастырып, отаншылдық рухын көтеруге бағытталған. Қазақ мемлекеттілігінің іргесін қалаған хандардың, ел қорғаған батырлардың, сондай-ақ ұлттық руханиятты байытқан ойшылдар мен Алаш қайраткерлерінің өмір жолы мен еңбектерін тереңдетіп оқыту қазіргі жаһандану заманында жас ұрпақ үшін аса маңызды.

Бағдарламаның мақсаты: Қазақ тарихындағы ұлы тұлғалардың қалдырған мұрасын, олардың мемлекет пен ұлт алдындағы тарихи қызметін талдау арқылы оқушылардың бойында ұлттық құндылықтар мен патриоттық сезімді тәрбиелеу.

Міндеттері:

- Қазақ хандарының (Керей мен Жәнібектен бастап Кенесарыға дейін) мемлекеттілікті сақтау мен нығайтудағы рөлін ұғындыру.
- Ортағасырлық және жаңа заман ойшылдарының, ағартушыларының (Әл-Фараби, Абай, Ыбырай және т.б.) рухани және ғылыми мұрасын зерттеу.
- Алаш зиялыларының ұлт азаттығы жолындағы саяси-әлеуметтік күресін талдау.
- Ел қорғаған батырлар мен мемлекет қайраткерлерінің тарихи маңызын ашу.
- Оқушылардың тарихи деректермен жұмыс істеу, сыни ойлау және өз ойын жүйелі жеткізу дағдыларын дамыту.

ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ (34 сағат)

Ұсынылған оқу жоспарына сәйкес бағдарлама мынадай негізгі модульдерге бөлінеді:

1-модуль: Қазақ хандығының негізін қалаушылар және мемлекет қайраткерлері (7 сағат) Қазақ елінің алғашқы хандары Керей мен Жәнібек хандардың мемлекет құрудағы қызметі. Қасым, Есім, Тәуке хандар тұсындағы мемлекеттің нығаюы мен заңдар жинағының қабылдануы. Әбілқайыр және Абылай хандардың ішкі-сыртқы саясаты, сондай-ақ Кенесары ханның ұлт-азаттық көтерілісіндегі тарихи рөлі.

2-модуль: Ұлы даланың ойшылдары мен ғұламалары (8 сағат) Әбу Насыр Әл-Фарабидің, Жүсіп Баласағұн, Махмұт Қашқари мен Қожа Ахмет Йассауидің түркі әлеміндегі ғылыми және діни-философиялық орны. Мұхаммед Хайдар Дулати мен Қадырғали Жалайыридін тарихи еңбектері, сондай-ақ Ахмет Йүгінекидің әдеби мұрасы.

3-модуль: XX ғасыр басындағы қазақ зиялылары және Алаш қайраткерлері (8 сағат) Әлихан Бөкейханов бастаған Алаш қозғалысының

қайраткерлері. Ахмет Байтұрсынұлы, Мұхамеджан Тынышбаев, Міржақып Дулатұлы, Санжар Асфендияров және Мұстафа Шоқайдың саяси, қоғамдық және ғылыми қызметі. Илияс Жансүгіров пен Сәкен Сейфуллиннің ұлттық әдебиетке қосқан үлесі.

4-модуль: Қазақ ағартушылары мен ғылым қайраткерлері (5 сағат)
Шоқан Уәлихановтың ғылыми-зерттеулері, Ыбырай Алтынсариннің ағартушылық қызметі және Абай Құнанбаевтың философиялық мұрасы. XX ғасырдағы көрнекті ғалымдар – Әлкей Марғұлан мен Ермұхан Бекмахановтың ұлт тарихындағы ғылыми еңбектері.

5-модуль: Ел қорғаған батырлар және заманауи мемлекет қайраткерлері (6 сағат)
Жоңғар шапқыншылығы мен сыртқы жауларға қарсы күрескен Бөгенбай, Қабанбай, Наурызбай, Райымбек, Малайсары және Баян батырлардың тарихи ерліктері. Кеңес дәуірі мен Тәуелсіз Қазақстанның саяси қайраткерлері: Жұмабай Шаяхметов, Дінмұхамед Қонаев және Нұрсұлтан Назарбаевтың мемлекетті басқарудағы орны.

Күтілетін нәтижелер: Осы таңдау курсына толық меңгерген оқушылар:

1. Қазақ тарихындағы елеулі тұлғалардың өмірбаяны мен олардың мемлекет дамуына қосқан үлесін толық білетін болады.
2. Тарихи оқиғаларға сыни баға беріп, тұлғалардың қызметін сол дәуірдің саяси-әлеуметтік жағдайымен байланыстыра талдай алады.
3. Ұлттық тарихқа деген құрметі артып, патриоттық сезімдері мен азаматтық ұстанымдары бекиді.

№	Тақырып	Сағаттар саны	Мерзімі
1	Қазақ елінің алғашқы хандары Керей мен Жәнібек хандар	1	9/5/2024
2	Қасым хан (1445-1521)	1	9/12/2024
3	Есім хан (1598-1628)	1	9/19/2024
4	Тауке хан (1680-1715)	1	9/26/2024
5	Әбілқайыр хан (1693-1748)	1	10/3/2024
6	Абылай хан (1771-1781)	1	10/10/2024
7	Кенесары хан (1802-1847)	1	10/17/2024
8	Әбу Насыр Әл-Фараби (870-950)	1	10/24/2024
9	Жүсіп Баласағұн (1017,1012-1075)	1	11/7/2024
10	Махмұт Қашқари (1029-1101)	1	11/14/2024
11	Қожа Ахмед Йассауи (1093-1166)	1	11/21/2024
12	Мұхаммед Хайдар Дулати (1499-1551)	1	11/28/2024
13	Мұхаммед Хайдар Дулати (1499-1551жж)	1	12/5/2024
14	Қадырғали Жалайыри (1530-1605жж)	1	12/12/2024
15	Ахмет Йүгінеки /ХІІ соңы –ХІІІғ.басы)	1	12/19/2024
16	Әлихан Бөкейханов (1866-1937жж)	1	12/26/2024
17	Ахмет Байтұрсынұлы	1	1/9/2025
18	Мұхамеджан Тынышбаев	1	1/16/2025
19	Міржақып Дұлатұлы	1	1/23/2025
20	Санжар Асфендияров	1	1/30/2025
21	Мұстафа Шоқай	1	2/6/2025
22	Ільяс Жансүгіров	1	2/13/2025
23	Сәкен Сейфуллин	1	2/20/2025
24	Шоқан Шыңғысұлы Уалиханов	1	2/27/2025
25	Ыбырай Алтынсарин	1	3/6/2025
26	Абай Құнанбаев	1	3/13/2025
27	Алкей Хаканұлы Марғұлан	1	3/20/2025
28	Ермұхан Бекмаханов	1	4/3/2025
29	Бөгенбай,Қабанбай батырлар	1	4/10/2025
30	Наурызбай, Райымбек батырлар	1	4/17/2025

31	Малайсары,Баян батырлар	1	4/24/2025
32	Ж.Ш. Шаяхметов (1902-1966жж)	1	5/8/2025
33	Д.А. Қонаев (1912-1993)	1	5/15/2025
34	Н.Ә.Назарбаев	1	5/22/2025

